

Άρης Μαραγκόπουλος

True Love
Στοιχεία από ένα έγκλημα

(Σύνοψη της νουβέλας *True Love*, εκδ. Τόπος 2008)

Άγγελος: κάνει καλό στον έρωτα και στη λογοτεχνία
Φλομπέρ, Μπουβάρ και Πεκισέ, «Λεξικό αποδεκτών ιδεών»

Μέρος Πρώτο
Η μαρτυρία εκείνου

I

Αγγέλου Επιφάνεια

Ποτέ δεν ξέρεις πότε θα σου εμφανιστεί ο Άγγελος. Αυτά είναι τα απρόβλεπτα της ζωής. Ήμουν κουρασμένος, βυθισμένος στο κρασί και στις αέρινες κουβέντες της παρέας. Δίχως τη γυναίκα μου. Καλοκαιράκι, αργά το βράδυ. Τότε ήρθε αναπάντεχα και θρονιάστηκε δίπλα μου. Ένιωσα εκείνα τα δευτερόλεπτα του πνιγμού: που βλέπεις όλη την προηγούμενη ζωή σου φιλμάκι μέσα σε κλάσματα του δευτερολέπτου. Αλλά επειδή δεν πήγαινα για πνίξιμο, δεν είδα το παρελθόν μου, είδα αντίθετα να ζωγραφίζεται πεντακάθαρο το κοντινό και το μακρινό μου μέλλον. Είδα ροζ. Είδα πάχνη ροζ. Είδα έναν ορίζοντα που έκανε προς μαλλί της γριάς. Κάτι τέτοιο. Στο πρόσωπό Του τα είδα όλα φαστ φόργουορντ. Δεν έκανα πόουζ πουθενά. Γούρλωσα (φαντάζομαι) τα μάτια και άφησα το φιλμ να τρέξει ανεμπόδιστα.

Ο Άγγελος εμφανίστηκε για μένα προσωπικά. Πώς το ακούτε αυτό. Ξύνεστε τώρα. Το ξέρω. Τίποτε δεν διαβάσατε, τίποτε δεν ακούτε. Επειδή απλώς δεν υπάρχει περίπτωση ν' ακούσετε. Πότε ακούσατε για τελευταία φορά. Πότε είδατε Άγγελο για τελευταία φορά. Σιγά μην εμφανίστηκε σε σας Αγγέλου πρόσωπο. Λοιπόν. Αν σας έχει συμβεί τέτοια τρομακτική εμπειρία, δεν χρειάζεται να προχωρήσετε άλλο στο διάβασμα τούτης της εξομολόγησης. Τα ξέρετε όλα, τα έχετε δει όλα, τα έχετε διαβάσει όλα.

Εκείνη τη στιγμή εγώ απλώς πήρα μια γεύση γι' αυτό που θα επακολουθούσε. Στο μεταξύ οι άλλοι στο τραπέζι δεν είδαν και δεν κατάλαβαν τίποτε. Εμένα πάλι μου έρχονταν νευρικά γέλια επειδή καταλάβαινα ότι το πλάσμα δίπλα μου οι άλλοι το έβλεπαν περίπου σαν μια μικρή κοπέλα, λίγο πιο κεφάτη, λίγο πιο ιδιόρρυθμη από τις άλλες, λίγο πιο κάτι, αλλά τίποτε περισσότερο. Όμως δίπλα σ' εμένα είχε έρθει κι είχε στρογγυλοκάτσει ένας Άγγελος. Το ήξερα μόνο εγώ. Είχε έρθει αποκλειστικά για μένα. Να μου ευαγγελιστεί μια Νέα Ζωή.

Ο Άγγελος σου ανοίγει μια τόση δα τρυπούλα και βλέπεις το φως εκεί όπου πριν έβλεπες έναν γρανιτένιο τοίχο. Ο Άγγελος σου υποδεικνύει διακριτικά πού υπάρχει λύπη και πού χαρά (εδώ κάνω λόγο για *αληθινή χαρά*, όταν *ολόκληρο* το ταλαιπωρημένο σου κορμί και *ολόκληρη* η βασανισμένη σου ψυχή απογειώνονται σαν παιδικό γέλιο στον έβδομο ουρανό, πράγμα που σημαίνει: πεντάρα δεν δίνεις για κανέναν και τίποτε, και να θέλουν να σε σκοτώσουν εκείνη την ώρα, εσύ έχεις απογειωθεί, μπορεί και να ουρλιάξεις στα πλήθη που προσπερνάνε αδιάφορα δίπλα σου: «σκοτώστε με, παιδιά, μπήξτε μου ένα μαχαίρι στην καρδιά, πάει, εγώ έφυγα, άντε γεια, δεν είμαι εδώ, αυτού του κόσμου, δεν με ενδιαφέρει ο γαμημένος ο Μπους, δεν με ενδιαφέρει το Αφγανιστάν, δεν με ενδιαφέρει που σε λίγο θα μας

κατακλύσουν τα λιωμένα νερά των πάγων, εγώ είμαι αλλού, αλλού, αλλού!»). Αυτός ο απολίτικος Άγγελος σε τρελαίνει γι' αυτήν εδώ τη ζωή κι όχι για την επόμενη, ο Άγγελος σου δείχνει τον ορίζοντα που ως τώρα εσύ διέκρινες πολύ αχνά κι εκεί βλέπεις να διαγράφεται ένας νέος κόσμος, γεμάτος συντρόφους και ουρί του παραδείσου. *Είναι απίστευτο, αλλά ο Άγγελος σου δίνει απλόχερα την αγάπη που δεν γνώρισες ποτέ.*

Το λεπτό ζήτημα είναι να μην Του συμπεριφερθείς κι εσύ όπως σε οποιονδήποτε θνητό. Ο Άγγελος αγαπάει, αλλά δεν απαιτεί. Ο Άγγελος δίνει, αλλά δεν περιμένει να πάρει. Πρέπει κι εσύ το ίδιο. Ο Άγγελος είναι δύσκολος. Ο Άγγελος δεν είναι για χόρταση. Τα γράφω αυτά, έτσι όπως τα συνειδητοποιώ τώρα, ένα είδος προειδοποίηση, ας πούμε, για να είστε έτοιμοι, μην τυχόν συμβεί και σε σας κάτι ανάλογο με τη δική μου περίπτωση. Αφού επισκέφθηκε εμένα, έναν άθεο, μισάνθρωπο και μισογύνη, μπορεί να επισκεφθεί οποιονδήποτε. Δεν υπάρχει κανείς στον κόσμο που να μη διαθέτει έστω μια μικρή δόση από μοχθηρία και προστυχιά μέσα του. Δεν επιβιώνεις αλλιώς στη γαμημένη καθημερινότητα. Άρα ο καθένας έχει μια πιθανότητα μία των ημερών να Τον συναντήσει.

II

Σάπιος άντρας

Όλα τα βλέπω μια ζωή επιφανειακά. Αντικρίζω μονάχα την κρούστα των πραγμάτων. Δεν μπορώ να δω πιο εκεί. Δεν θέλω; Κανείς δεν ξέρει, και τώρα που έφτασα πενηντάρης, είναι πια αργά για να ψάξω.

Βλέπω τις γυναίκες στον δρόμο και τις θέλω όλες, μα όλες. Δεν με νοιάζει ο χαρακτήρας τους, δεν με νοιάζει τίποτα απολύτως. Να χωθώ μέσα τους, να τριφτώ, να αρπάξω τα μπούτια και τα στήθη τους, να τα γλείψω, μόνον αυτό με ενδιαφέρει. Ανέκαθεν.

Είμαι πενήντα χρονώ. Δεν κατέβηκα ποτέ κάτω από την επιφάνεια των πραγμάτων. Δεν μπήκα σ' αυτό που λένε «ουσία», δεν αγάπησα ποτέ. Θέλω μια γυναίκα να μου μιλάει ήσυχα, να μην κάνει πολύ θόρυβο, να έχει ωραίο στήθος και σφιχτά μπούτια, να μην ενοχλείται που ποθώ τις άλλες γυναίκες, θέλω μια ανύπαρκτη γυναίκα. Ανύπαρκτη. Σκιά. Ζωγραφιά. Ξωτικό. Άγγελος.

Όλα είναι εικόνες για μένα. Εικόνες. Όλα.

Μ' αρέσει η πέτσα (ψητή ή βραστή) στο κοτόπουλο και στο ψάρι και σ' όλα τα φαγητά. Μ' αρέσουν όλες οι κρούστες των φαγητών. Την ψίχα του ψωμιού δεν την τρώω καθόλου, μόνο την κόρα.

Μου αρέσει η επιφάνεια της θάλασσας, ο βυθός δεν μου λέει τίποτα.

Οι γυναίκες δεν έχουν να μου πούνε τίποτα. Μονάχα το κορμί τους θέλω. Ξέρω, οι περισσότερες θα με πούνε γουρούνι. Δεν με πειράζει. Είδα πολλές γυναίκες στη ζωή μου να ερωτεύονται γουρούνια... και κάμποσες μ' ερωτεύτηκαν γερά. Αλλιώς δεν εξηγούνται οι ωραίοι έρωτες που κάναμε.

Εδώ που τα λέμε, δεν ξέρω αν αγαπάω κανέναν, αν αγάπησα ποτέ, τι σόι πράγμα είναι αυτό, η αγάπη, δεν θα το μάθω ποτέ, αφού δεν το έμαθα πενήντα χρόνια στη γη. Ζηλεύω τα αγαπημένα ζευγάρια. Είναι τόσο λίγα. Ο κόσμος ποτέ πια δεν θα γίνει όπως τον φανταζόμουν όταν ήμουν παιδί. Μεγάλωσα κι ο κόσμος παραμένει ίδιος. Όπως τον γνώρισα τότε. Είναι αργά πια. Οι καθηκοντοδουλειές έχουν μοιραστεί για τα καλά, όλα είναι τακτοποιημένα: σπίτι, δουλειά, σπίτι, και πάλι από την αρχή. Έχουν γίνει όλα πολύ περίπλοκα. Υποτίθεται ότι πολεμάω ακόμα κατά της ατομικής ιδιοκτησίας, της εξουσίας και του κράτους. Ζήτημα γούστου και ανατροφής. Στους ανθρώπους του είδους μου ποτέ δεν άρεσε αυτός ο κόσμος. Ακόμα δεν αρέσει. Δεν λέω ψέματα. Γι' αυτό και γράφω ό,τι γράφω. Μπορεί και γι' αυτό να με διάλεξε ο Άγγελος.

Σκέφτομαι τώρα τι να γίνονται όλες εκείνες οι γυναίκες που κάποτε με πλημμύριζαν με τα υγρά τους. Ζούνε, πέθαναν, έγιναν μανταμίτσες, μητερούλες, γκομενίτσες, πουτανίτσες, κλώνοι της Μπάρμπι... αναρωτιέμαι, κι ας μην έχει πια κανένα νόημα αυτή η έρευνα στο παρελθόν μου.

Μέρος Δεύτερο
Άλλες μαρτυρίες

Το δωμάτιο ήταν φριχτό κι απαίσιο. Οι τοίχοι είχαν μια περίεργη γλίτσα: καφεδιοί και λαδένιοι, σαν να είχαν χρόνια να πλυθούν, αλλά και σαν να ήταν από μια παράξενη ποιότητα, σαν να ήταν από πλαστελίνη. Έδιναν τη φριχτή εντύπωση πως άμα τυχόν τους άγγιζες με το δάχτυλο θα υποχωρούσαν. Δεν υπήρχαν πολλά έπιπλα. Το σπίτι ήταν πολύ αναστατωμένο. Παντού πεταμένα περιοδικά, εφημερίδες και άφθονα βιβλία σκορπισμένα σε κάθε μέρος. Σαν πέτρες σε βραχώδη παραλία. Ένας μεγάλος καναπές σε σχήμα Γ έπιανε το ένα τέταρτο του χώρου. Κι αυτόν βιβλία τον κάλυπταν. Αλλά είχε πολύ λερωθεί από το αίμα. Το μπεζ του καναπέ είχε ποτίσει με αίμα. Στάμπες από αίμα τον λέκιαζαν σε όλο το μάκρος. Προφανώς το θύμα ήταν εκεί πάνω ξαπλωμένο λίγο πριν... Το θύμα, είναι δύσκολο να περιγραφεί η ακριβής θέση του, επειδή δεν βρισκόταν ολόκληρο στο ίδιο μέρος. Ένα πόδι ήταν περασμένο σ' ένα τεράστιο γυάλινο ανθοδοχείο στη βάση της βιβλιοθήκης· απ' αυτά τα ανθοδοχεία που συνήθως τα γεμίζουν με ξεραμένα λουλούδια ή με αμάραντα. Το πόδι ήταν κομμένο από το γόνατο, προφανώς με μπαλαδάκι, επειδή το γόνατο ήταν τσακισμένο όπως καμιά φορά τσακίζονται στον πάγκο του χασάπη οι κλειδώσεις των ζώων. Πολύ τσακισμένο. Το άλλο πόδι δεν ήταν και τόσο μακριά. Κάλυπτε την απόσταση ανάμεσα στο ανθοδοχείο και τον καναπέ. Εκεί, σε μια διάταξη που θύμιζε θηριωδίες τύπου Μένγκελε ή έστω ανθρωποφάγων τύπου Μποκάσα, βρισκόταν το υπόλοιπο σώμα σε πλήρη διάσταση με την ανθρώπινη υπόσταση. Χαλασμένο, τσακισμένο, βρομισμένο, διαμελισμένο, ένα σώμα που δεν θύμιζε τίποτε από άνθρωπο. Σαν να είχαν πέσει επάνω του ύαινες που το χάλασαν κι ύστερα το άφησαν, δεν το έφαγαν επειδή κάτι τους μύριζε, κάτι τους χαλούσε την όρεξη... Τα σκόρπια βιβλία έχασκαν βουβοί μάρτυρες· πολλά καταματωμένα, άλλα τσαλακωμένα στις γωνίες. Ήταν φανερό, είχαν πρωταγωνιστήσει στο συμβάν. Είχαν χρησιμοποιηθεί σε κάποια έκρηξη οργής, πιθανότατα κι από τις δύο πλευρές...

Το δωμάτιο ήταν θεοσκότεινο, έμοιαζε λες και οι κουρτίνες είχαν χρόνια να ανοίξουν. Ωστόσο το διαμελισμένο σώμα έβγαζε ένα φωσφοριζέ φως, πολύ περίεργο, ιδιαίτερος στην ήβη και στους μαστούς. Όταν έφτασα εγώ, υπήρχαν πολλοί άνθρωποι στο δωμάτιο, υποχρεωμένοι να κάνουν τη δουλειά τους, πάρα πολλοί, η περίπτωση απασχολούσε σοβαρά το τμήμα μας. Διάολε, δεν συναντάς διαμελισμένα σώματα κάθε μέρα.

Όταν έφτασα εγώ στο συμβάν, ο αστυνόμος Πορφύρης ήταν κιάλας εκεί. Εξέταζε σ' ένα διπλανό μικρό δωμάτιο τους ενοίκους της πολυκατοικίας. Ήταν κάμποσοι και περιμέναν υπομονητικά τη σειρά τους. Καθόντουσαν όπου μπορούσαν προσπαθώντας να μην ενοχλούν τον κύριο αστυνόμο. Αν και το καθήκον να πληροφορήσουν με την ανάγκη να

πληροφορηθούν συγχέονταν σε μεγάλο βαθμό μέσα τους. Έτσι πιστεύω με το μικρό μου το μυαλό. Αλλιώς δεν εξηγείται. Έδειχναν να έχουν ξεχάσει τις δουλειές τους, τις γυναίκες, τους άντρες, τα παιδιά τους, τον μικροκαβγά τους, τα πάντα εκείνη την ώρα. Οι στιγμές επέβαλαν σε όλους κατάνυξη, σοβαρότητα, έστω μια προσποιητή υπευθυνότητα. Οι περισσότεροι πράγματι κάθονταν σαν να παρακολουθούσαν θεία λειτουργία. Σοβαροί, με χίλιες σκέψεις να τους αυλακώνουν το μυαλό. Τους κατείχε κι ένας αδιόρατος, φυσιολογικός φόβος. Αν ο άγνωστος τύπος επισκεπτόταν κάποια ωραία ώρα και το δικό τους σπίτι; Ο διαχειριστής από τον επάνω όροφο είχε φοβερή έγνοια, δεν άντεξε και την ομολόγησε: «Έχω βάλει πόρτες ασφαλείας από πέρσι το καλοκαίρι που έγινε εκείνη η διάρρηξη, αλλά αν η Ευδοκία ξεχαστεί κι ανοίξει την πόρτα;» Τον έλουζε κρύος ιδρώτας, λες και ο διαρρήκτης βρισκόταν κιόλας στο διαμέρισμά του. Ο ιδιοκτήτης του έκτου προσπάθησε να τον ηρεμήσει: «Αυτά δεν συμβαίνουν κάθε μέρα. Ήταν τυχερό της της κακομοίρας να πάει από φονιά». Μερικοί συμφώνησαν. Κυρίως ως προς τον ορισμό του θύματος ως «κακομοίρας». Επειδή όμως σ' αυτό το σημείο, δηλαδή της περιγραφής του θύματος ως «κακομοίρας», ξεχάστηκαν και έκαναν φασαρία ανεπίτρεπτη, όχι μόνον για μια εκκλησία αλλά και για έναν εξίσου ιερό χώρο, όπως αυτόν που περικλείει μια ανάκριση εν προόδω ενός στυγνού εγκλήματος, τους έκανα αυστηρή παρατήρηση να ησυχάσουν, ενώ ταυτοχρόνως τους έδειξα τον απασχολημένο ανώτερό μου που σε μια σκοτεινή γωνία του δωματίου εξέταζε ήρεμα κάποιον μάρτυρα.

Αυτό που κάνει εντύπωση σ' αυτές τις τραγικές περιπτώσεις είναι η ευκολία με την οποία οι άνθρωποι συμβιβάζονται με το συμβάν. Πώς γίνεται να υπάρχει ένα κομμένο πόδι σ' ένα βάζο αποξηραμένων λουλουδιών, πιο εκεί το υπόλοιπο πτώμα και αυτοί στο παραμέσα δωμάτιο να μπορούν να σχολιάζουν την κατάσταση σαν μην τρέχει τίποτε; Είναι μια άμυνα. Μέσα τους δεν το συζητάνε τόσο άνετα. Αυτό καταλαβαίνω με το φτωχό μου μυαλό. Μόνο έτσι εξηγείται. Μια άμυνα. Δεν είναι τόσο βάρβαροι όλοι οι άνθρωποι. Δεν είναι όλοι διαμελιστές πτωμάτων. Μην τρελαθούμε κιόλας.

II

Μαρτυρία του γνωστού φίλου

Μου έχει καταλεπτώς εξηγήσει πώς νιώθει. Μην το κουράζουμε το πράγμα: διαβάζω αμέσως ένα μέιλ του που αναφέρεται στις συναντήσεις του με τον Άγγελο:

«Όταν συναντιόμαστε, Τον νιώθω σαν το μισό κομμάτι που μου λείπει, σάρκα από τη σάρκα μου. Η έκστασή μου εκείνες τις ώρες αγγίζει τα όρια της απόλυτης Γνώσης, το αίμα μου το αισθάνομαι να παίζει τρελά στις φλέβες μου, ψήνομαι στον πυρετό, ξεχνάω κάθε “διαφορά” μας και ταξιδεύω, ρε φίλε, ταξιδεύω μακριά από τη φρίκη του άγριου κόσμου. Η ανοησία

μου, από μια στιγμή κι έπειτα, είναι πως για λίγο, όσο δηλαδή διαρκεί αυτός ο ίλιγγος, εμένα μου περνάει απ' το μυαλό ότι, ναι, αυτό το πράγμα είναι έρωτας. Λες και δεν έχω άλλη φορά ερωτευτεί στη ζωή μου, ποιος τώρα εγώ, λες και δεν ξέρω τα όρια αυτής της εμπειρίας. Ευτυχώς, μόλις φεύγει, ξαναβρίσκω τους ρυθμούς μου, ησυχάζω».

Ο άνθρωπος τρελάθηκε. Δεν ήταν έτοιμος για τέτοια Χάρη. Κάποια στιγμή ο Άγγελος αραιώσε τις εμφανίσεις του. Κι ο Μίμης, μέσα σε μια έκρηξη αφόρητης δυσαρέσκειας και πίκρας, θέλησε να κάνει τον έξυπνο. Προφασίστηκε ότι ούτε εκείνος είχε ανάγκη να Τον δει. Υποκρίθηκε ότι η σωτηρία του είχε επιτελεστεί και πλέον δεν χρειαζόταν να Τον συναντάει. Είμαστε παράξενα ζώα εμείς οι άντρες. Αυτό έγινε στην καλύτερη περίοδο των επαφών τους. Όταν ο Άγγελος του έδειχνε απέραντη τρυφερότητα, τέτοια που μόνον ένα απόκοσμο πλάσμα μπορεί να δώσει, μια τρυφερότητα που, κατά τα ίδια του τα λεγόμενα, τον τύλιγε σαν ζαχαρένιο σύννεφο και τον ταξίδευε μακριά από τα βάσανα του κόσμου και τη βελούδινη πλήξη της συμβίωσης με τη γυναίκα του.

Όστοςο ο τρελαμένος φίλος μου τις περισσότερες φορές αντιδρούσε λες και είχε απέναντί του καμιά άβγαλτη κοπελίτσα. Έκανε τον έξυπνο, ξιπαζόταν που το Θείο τον είχε ευλογήσει, παρίστανε κάτι, ούτε αυτός δεν ήξερε τι ακριβώς. Τον είχαν αγκαλιάσει η γαλήνη και η ομορφιά κι αυτός ανταποκρινόταν σαν να τον είχε αγκαλιάσει καμιά υστερική γυναικούλα.

Όταν λοιπόν ο Άγγελος, απηυδισμένος από αυτή τη συμπεριφορά, θέλησε να αραιώσει τις επισκέψεις του, εκείνος Του φέρθηκε ποταπά, φριχτά, απαράδεκτα. Ούτε σε γκόμενα δεν επιτρέπεται να φερθείς έτσι. Στην αρχή Του έκανε άγριες σκηνές, λες και Τον είχε ιδιοκτησία του, ύστερα, όταν είδε ότι αυτά τα τσαλίμια δεν πιάνουν, Τον ικέτευε και Τον παρακαλούσε να τον λυπηθεί σαν σχολιαρούδι του δημοτικού. Φριχτά πράγματα.

Δεν υπάρχει, νομίζω, μεγαλύτερο αμάρτημα από το να δυσαρεστείς τον Άγγελο που σου έστειλε η μοίρα. Δεν φτάνει που βρέθηκε στον δρόμο σου και σε καταδέχτηκε, εσύ Του φέρεσαι σαν να αμφισβητείς την εσωτερική Του Ομορφιά, την ψυχική Του Δύναμη, το απέραντο Βάθος των γλυκών Του ματιών. Κάθε Άγγελος διαθέτει Ομορφιά, Δύναμη και Βάθος. Ο φίλος μου δεν μπορούσε να έχει παράπονο, του δίνονταν όλα εύκολα, ανέξοδα, γρήγορα. Ομορφιά, Δύναμη, Βάθος. Ύστερα από κάθε συνάντηση γινόταν και ο ίδιος ομορφότερος, δυνατότερος, βαθύτερος άνθρωπος. Αλλά ο Μίμης μάλλον δεν μπορούσε να καταλάβει τις ανεπαίσθητες αλλά ουσιαστικές αλλαγές που επέφερε η Αγάπη του Αγγέλου εντός του. Χάνοντας σιγά σιγά τον παλιό του εαυτό, έχανε και τη λογική διαχείριση του κόσμου. Το Πνεύμα υποχωρούσε εμπρός στο Σώμα. Κι ο Μίμης, από ένα σημείο κι ύστερα, είχε γίνει μόνον σώμα και αίμα.

Επαναλαμβάνω: δεν ερωτεύεσαι τον Άγγελο. Δοξάζεις το όνομα του Υψίστου που σε καταδέχτηκε, ευλογείς τη φύση και τα γύρω βουνά σε καθημερινή βάση, και απλώς αφήνεσαι να καθοδηγεί τα ανάπηρα βήματά σου. Δεν είναι όλοι ανάπηροι συναισθηματικά. Εντάξει, ο φίλος μου ήταν. Τον είχε καταντήσει η Κική. Η πρώην του. Μέσα σε λίγα χρόνια συμβίωσης του είχε ρουφήξει όλη την ικμάδα, όλο το ζουμάκι της ζωής, τον είχε ξεράνει τον άνθρωπο. (Έχω μάλιστα και την αμυδρή εντύπωση, δεν βάζω το χέρι μου στο Ευαγγέλιο, ότι η κυρία «το πήγαινε το γράμμα».) Αλλά όπως σε κάτι δέντρα που πέρασαν άσκημη ξηρασία και με τις πρώτες βροχές του φθινοπώρου ξαναπετάνε φρέσκα κι ολόδροσα φυλλαράκια, έτσι συνέβη και στον Μίμη. Με το άγγιγμα του Αγγέλου ξαναπέταξε φύλλα, οι χυμοί του άρχισαν να ξανατρέχουν στο κορμί του, λίγο ακόμα και θα έβγαζε και λουλούδια: «Άνθισες, ρε φίλε», του έλεγαν οι περισσότεροι γνώριμοι όταν τον συναντούσαν στον δρόμο. «Μπορεί να άνθισα», μουρμούριζε εκείνος ανήσυχος, «αλλά αυτή η καταραμένη ξηρασία θα ξανάρθει», και πρόσθετε: «πρέπει να πάρω εγκαίρως μέτρα», και το ξανάλεγε: «πρέπει να πάρω μέτρα».

III

Μαρτυρία της γνωστής φίλης

- Ρε συ, Κική, νομίζω ότι έφτασε η ώρα να του πεις δυο σταράτα πράγματα. Να καταλάβει κι εκείνος τι τρέχει, πού βρίσκεστε. Έχεις υποχρέωση. Το χρωστάς και στον εαυτό σου. Δεν θα φας τα νιάτα σου μ' έναν άνθρωπο που σε βαριέται και τον βαριέσαι. Αλλά κι ούτε μπορείς να κάνεις σαν το άλλο που λες, να ξυπνήσεις μια ωραία πρωία, όταν θα έχει φτάσει ο κόμπος στο χτένι, και να του πεις «άντε γεια». Θα πάθει εγκεφαλικό ο άνθρωπος.
- Δεν πάει να πάθει. Σιγά μην τον λυπηθώ κιόλας, τον μαλάκα..!
- Κική, ε Κική! Κάτι μου κρύβεις. Εσύ δεν μιλάς ποτέ έτσι, κάτι τρέχει... έγινε κάτι καινούργιο που δεν ξέρω;
- Έγινε, γαμώ την ατυχία μου, έγινε.
- Σαν τι;
- Θυμάσαι που λέγαμε ότι ο Μίμης δεν κοιτάζει άλλη γυναίκα κ.λπ. κ.λπ.;
- Δεν το λέγαμε, γενικώς ισχύει... Μη μου πεις τώρα ότι ο Μίμης..;
- Ναι, ο κύριος, ακούς εκεί θράσος!
- (Η άλλη ξεσπάει σ' ένα νευρικό, ασυγκράτητο γέλιο, γελώντας ακόμα, με κομμένη την ανάσα) Ωχ, θα κατουρηθώ, δεν μπορώ, δεν αντέχω, ώστε ο Μιμάκος..;
- (Η φίλη της με ξινισμένα μούτρα:) Πάψε να γελάς, μου δίνεις στα νεύρα έτσι που κάνεις!
- Ε, καλά, μην τρελαίνεσαι κιόλας, εσύ τον κερατώνεις τόσα χρόνια!
- Ναι, αλλά απ' αυτόν δεν το περίμενα ποτέ!

– (Η άλλη, συγκρατώντας με το ζόρι τα γέλια και προσπαθώντας για χάρη της φίλης της να δείξει μια υποψία σοβαρότητας. επαναλαμβάνει με θαυμασμό) Για δεσ, ρε συ, τον Μιμάκο..!
Κι από πού το κατάλαβες;

– Δυο βδομάδες τώρα κάνει σαν αλλοπαρμένος. Δεν τον έχω ξαναδεί έτσι. Φεύγει κι έρχεται απίθανες ώρες, αυτός που δεν σηκωνότανε να πάμε ένα σινεμά, να πιούμε ένα ποτό, σηκώνεται το πρωί, με βλέπει και ξαφνικά βάζει τα γέλια, λες και του είπαν το καλύτερο ανέκδοτο του κόσμου, σκορπίζει τα βιβλία δεξιά-αριστερά, αυτός που πρόσεχε μην του αλλάξεις θέση ένα βιβλίο στη βιβλιοθήκη, πλησίασε κάποια στιγμή και μέτραγε με μια μεζούρα το πόδι μου από το γόνατο ως κάτω, σαν τρελός, παιδί μου, κάνει σαν παιδί, ξαναμωράθηκε σου λέω, ό,τι κι αν του λέω δεν ακούει τίποτε, με γράφει κανονικά, ποιος τώρα, ο Μίμης!

– Τι σου λέει για όλα αυτά; Δεν τον ρώτησες για την γκόμενα;

– Δεν του παίρνεις κουβέντα. Τσιμουδιά. Τσιμέντο. Τσίπα δεν έχει. Δεν είναι ο Μίμης που ξέραμε. Πλήρης μεταμόρφωση σου λέω, το καθήκι. Ένα πράγμα μουρμουρίζει συνέχεια: «Πρέπει να πάρω εγκαίρως τα μέτρα μου. Να πάρω τα μέτρα μου... να διαφυλάξω την έμπνευσή μου», κάτι τέτοιο, λες και κανέναν Κάφκα, κανέναν Τσέχοφ. Ακούς μπλέξιμο στα καλά καθούμενα; Ποιος ξέρει ποια βρήκε κι έμπλεξε και τον παραμυθιάζει με διάφορα... Πάνω που ήμουν έτοιμη...

– Να την κάνεις με τον Ροβήρο...

– Μην τα λες έτσι ωμά.

– Δηλαδή πώς να τα πω;

– Ξέρεις πολύ καλά ότι χρόνια τώρα το παλεύω το πράγμα, να μη διαλύσω τη σχέση με τον Μίμη, κάνω ό,τι μπορώ.

– Ναι, δεν λέω, τον κερατώνεις μια χαρά, ρε συ Κική!

– Αυτό δεν έχει καμία σημασία, εκείνος δεν το ξέρει!

Μέρος Τρίτο
Αγαπημένα ζευγάρια

I

Πώς σκέφτεται ένας (προχωρημένος) μπάτσος

Αφού εξετάστηκαν όλοι οι μάρτυρες κι αφού συμβουλευτήκε τη σήμανση και όλους τους παρατρεχάμενους υπαλλήλους του εγκληματολογικού, ο αστυνόμος Πορφύρης προσπάθησε να αναπαραστήσει στο μυαλό του το αποτρόπαιο έγκλημα. Η άτυχη γυναίκα καθόταν στον καναπέ κι έβλεπε τηλεόραση. Η συσκευή είχε μείνει αναμμένη κι είχε μόνον τα δικά της αποτυπώματα. Ο αστυνόμος (που περιέργως ήταν σοβαρός άνθρωπος) δεν απέφυγε να κάνει στον εαυτό του την ερώτηση: «Καλά, τόσα βιβλία τι τα ήθελε; Για διακόσμηση; Τι ανάγκη έχεις την τηλεόραση άμα μπορείς να διαβάσεις; Αλλά τα βιβλία ίσως ήταν για αποκλειστική χρήση εκείνου», διόρθωσε μόνος τη σκέψη του και σημείωσε αμέσως κάτι στο μπλοκάκι του. Ύστερα οχυρώθηκε στο αγαπημένο του φιλοσοφημένο ύφος, αυτό που, όταν το έπαιρνε, οι κατώτεροί του απέφευγαν να τον ενοχλήσουν δίχως σοβαρό λόγο.

Άναψε τσιγάρο και παρακολούθησε τη στάση του διαμελισμένου πτώματος, πλησίασε μάλιστα πολύ κοντά στον λαιμό, ύστερα κοίταξε προσεκτικά το ύφος της νεκρής περιμένοντας κάτι να του πει. Πάντα περίμενε κάτι να του πουν τα πτώματα. Συνήθως δεν έπαιρνε καμία σαφή απάντηση, αλλά συνέβαινε κάτι άλλο, εξίσου παράξενο. Όταν κατέληγε στην ενοχή κάποιου, το πρόσωπο του σκοτωμένου ερχόταν στη μνήμη του να ενισχύσει ή να αδυνατίσει τα επιχειρήματά του. Δεν ήξερε πώς συνέβαινε αυτό, αλλά συνέβαινε και του άρεσε. Ήταν ο μυστικός του κώδικας, η επαφή του με το υπερπέραν, το αγαπημένο του αστείο –που όμως το έπαιρνε εξαιρετικά σοβαρά.

Το πρόσωπο της γυναίκας δεν ήταν παραμορφωμένο. Ίσως να ήταν παραμορφωμένο *εσωτερικά*, σκέφτηκε πάλι ο Πορφύρης καθώς το βλέμμα του σάρωνε ερευνητικά τα δεκάδες βιβλία που ήταν σκορπισμένα δεξιά-αριστερά. Το αμακιγιάριστο, απεριποίητο πρόσωπο της γυναίκας έδειχνε ύφος διανοούμενης μεσαίου διαμετρήματος. Στο «μεσαίο διαμέτρημα» ο Πορφύρης ταξινομούσε τους διανοούμενους που καταναλώνουν μπόλικες παραστάσεις θεάτρου, βλέπουν αρκετό σινεμά, διαβάζουν τα βιβλία και τα άρθρα της μόδας, είναι με δυο λόγια ενημερωμένοι, αλλά αν τους ρωτήσεις κάτι ουσιαστικό, κάτι που να αγγίζει την καρδιά της ζωής, κάτι που να αφορά τις έγνοιες των ανθρώπων, σου απαντάνε ή υποτιμητικά (σε στυλ «είναι ερωτήσεις αυτές τώρα;») ή απλώς απαξιούν να σου δώσουν απάντηση. Επειδή βεβαίως δεν την έχουν. Αυτή την κατηγορία διανοουμένων ο Πορφύρης τη λυπάται εκ βάθους καρδιάς, τους θεωρεί δυστυχημένους ανθρώπους, επειδή ποτέ, κατά την ταπεινή του γνώμη, αυτοί οι άνθρωποι δεν αντικρίζουν τον εαυτό τους κατάματα. Κρύβονται πίσω από τις καλλιτεχνίζουσες ασχολίες τους. Κι επιπλέον, σκεφτόταν τώρα καθώς έσκυψε πολύ κοντά στο απεριποίητο πρόσωπο της διαμελισμένης διανοούμενης (μια-δυο τριχούλες εξείχαν στο πηγούνι), οι γυναίκες αυτής της κατηγορίας είναι διπλά δυστυχημένες: επειδή συχνά-πυκνά

είναι και αγάμητες. Ο Πορφύρης (πράγμα ανεξήγητο για μπάτσο) ήταν άνθρωπος με αρχές. Μόλις έκανε αυτή τη σκέψη σαν να ντράπηκε, κοίταξε αυθόρμητα γύρω του, λες και είχε μιλήσει δυνατά, αλλά ούτε δυνατά είχε μιλήσει ούτε υπήρχε κανείς εκεί. Σηκώθηκε ωστόσο αμέσως και έδωσε τις σχετικές εντολές για να μαζέψουν το πτώμα.

Ύστερα προσπάθησε να συμμαζέψει λίγο αυτά που έμαθε από τους ενοίκους της πολυκατοικίας. Το θύμα έμενε χρόνια με έναν συγγραφέα. Ο Πορφύρης ουδέποτε είχε ακούσει το όνομά του. Συμπαθής κύριος, συμφώνησαν όλοι. Πού είναι τώρα; Χώρισαν μόλις πριν δύο μήνες ήταν η απάντηση. Χώρισαν ήρεμα; Ρώτησε. Ουδέποτε καβγάδιζαν, ουδέποτε τους ακούσαμε να μαλώνουν, ουδέποτε έμοιαζαν να έχουν κάποιες διαφορές. Σου έδιναν την εντύπωση ενός αγαπημένου ζευγαριού, συμφωνούσαν όλοι. Ποτέ δεν άκουσαν τον κύριο Δημήτρη να φωνάζει. «Μόνον μια φορά, όταν η κυρία Κική έφερε στο σπίτι ένα τεράστιο βάζο δαπέδου Kosta Boda, ο κύριος Δημήτρης διαμαρτυρήθηκε πολύ έντονα, τον άκουσε όλη η πολυκατοικία», συμφώνησαν άπαντες οι μάρτυρες.

Ο αστυνόμος Πορφύρης, όταν άκουγε την έκφραση «αγαπημένο ζευγάρι», εκνευριζόταν αφάνταστα· αισθανόταν ότι του δίνουν ψευδή στοιχεία για την έρευνά του. «Δεν υπάρχουν “αγαπημένα”, μονάχα καβλωμένα ζευγάρια υπάρχουν», μονολογούσε. Ο αστυνόμος Πορφύρης πίστευε μόνον στον έρωτα. «Άπαξ και σβήσει η φλόγα στο κάρβουνο, πάει, τέλειωσε», του άρεσε να σχολιάζει. Δικαιολογούσε έτσι και τη μοναξιά του. Ήταν μια βολική δικαιολογία. Ποτέ κανείς δεν τον είχε δει με γυναίκα. Δεν είχε παντρευτεί από πεποίθηση και κανείς δεν ήξερε πώς βουλευόταν ερωτικά, πού και πώς τακτοποιούσε την ψυχή του και το πράμα του. Δεν επέτρεπε σε κανέναν να εισέλθει στο άβατο του κόσμου του. Αυτό τον έκανε λίγο περισσότερο συμπαθή απ’ ό,τι επέτρεπε το παρουσιαστικό του πενηντάρη με τα γκριζα μαλλιά, την ελαφρά κοιλιά και το επίσης ελαφρό κύρτωμα στους ώμους.

Ακούγοντας λοιπόν να επαναλαμβάνεται κατά κόρον από τους ενοίκους της πολυκατοικίας η φράση «αγαπημένο ζευγάρι» αυτός σημείωσε στο μυαλό του: προφανώς βαριόνταν απελπιστικά ο ένας τον άλλο. Έμενε να μάθει πώς τακτοποιούσαν την πλήξη τους αυτοί οι δύο συγκατοικιοί. Το πιο πιθανό εκεί να έβρισκε κάποια άκρη για το έγκλημα. Ξαναδιάβασε συνοπτικά τις πληροφορίες που είχε καταγράψει στο μπλοκ του από την ανάκριση των ενοίκων: εκείνος πενηντάρης, εκείνη σαραντάρα. Παιδιά όχι. Εκείνος κλειστός στον κόσμο, εκείνη ανοιχτή. Εκείνος συντηρητικός στην εμφάνιση, εκείνη ακριβά ρούχα. Εκείνος ελάχιστους φίλους, εκείνη πολλούς. Εκείνος διάβαζε, εκείνη τηλεόραση. Εκείνος έτρωγε κρέας, εκείνη χορτοφάγος. Εκείνη ξυπνούσε πρωί, εκείνος αργά. Εκείνος έβγαζε λίγα λεφτά, όπως όλοι οι συγγραφείς, εκείνη είχε δική της δουλειά με καλά λεφτά. Κ.λπ. κ.λπ. Ο αστυνόμος Πορφύρης χαμογέλασε με ικανοποίηση καθώς τέλειωσε τον κατάλογο με τα

περιέγραφε εξαιρετικά, κι ας καταλάβαινα τα μισά, τους έκανε ξαφνικά όλους και γέλασαν επειδή γύρισε ολόκληρος προς τη μεριά μου και είπε *ας πάρουμε αυτή την όμορφη κοπέλα για παράδειγμα*, και έπιασε σαν γιατρός το κεφάλι μου και το γύρισε δεξιά-αριστερά, κι εγώ αφέθηκα να με ταρακουνάει σαν να μην έτρεχε τίποτε και όλοι γύρισαν και με κοίταζαν, τα έχασα κι ας μου άρεσε το κοπλιμέντο, ότι δηλαδή είμαι όμορφη, δεν το περίμενα μπροστά σε τόσο κόσμο στα καλά του καθουμένου, και παρόλο που το φόρεμα μου πήγαινε μια χαρά, τα μαλλιά μου δεν ήταν τόσο καλοχτενισμένα, θα μπορούσαν και καλύτερα, αλλά οι περισσότεροι κοιτούσαν μονάχα το στήθος μου, έτσι μου φάνηκε, δεν είναι πια και τόσοσο μεγάλο, όταν το πιάνει ο Θωμάς τρελαίνεται κι ύστερα τον κάνω ό,τι θέλω, με κοιτούσαν και χαχάνιζαν, αλλά αυτός μάλλον-, πράγμα που μου εξήγησε το ίδιο εκείνο βράδυ, δεν είπε κάτι για να με θίξει, δεν γέλασαν μ' εμένα, μου εξήγησε, γέλασαν από αμηχανία, μου είπε, επειδή τους ήρθε ξαφνικό που μεταχειρίστηκα ένα *τέτοιο* τυχαίο παράδειγμα, δηλαδή εμένα, *εσύ όμως, γλυκιά μου, με τίποτε δεν είσαι τυχαίο παράδειγμα*, μου είπε, *εσύ είσαι σκέτος Άγγελος*, κάτι τέτοιο μου ψιθύρισε, κι από κει κι ύστερα για το παραμικρό Άγγελε αυτό και Άγγελε εκείνο, και τα μάτια του εκείνη την ώρα, επειδή πια κόντευε ξημερώματα κι ήμασταν ώρες αγκαλιασμένοι στο κρεβάτι, με έψαχναν τα μάτια του, λες και υπήρχε περίπτωση να ανακαλύψει τη χαμένη Ατλαντίδα στο μουνάκι μου, και το ευχαριστήθηκα, τρία χρόνια αρραβωνιασμένη με τον Θωμά έχω λίγο κουραστεί, καλός είναι, δεν λέω, δουλεύει απ' το πρωί ως το βράδυ, κάθε Σάββατο μπουζούκια, βράδυ παρά βράδυ τρώμε έξω, αλλά δεν έχει την υπομονή εκείνου, όταν γλείφει αυτός εδώ μπορεί να κάτσει και τρεις ώρες ακούραστος, όπως μιλάει έτσι γλείφει, το κάνει πολύ αναπαυτικά, πολύ ήσυχα, με μια σιγουριά που δεν αντέχεις, στο τέλος πλημμυρίζεις από αυτό, κι είναι ωραία, αν και δεν την έχει όπως του Θωμά και του πέφτει πιο συχνά απ' ό,τι, αλλά του ξανασηκώνεται, φτάνει να του πω μια λέξη, μια ασήμαντη λεξούλα και οπ! ξαφνικά παίρνει πάλι εμπρός, παράξενος άνθρωπος, άραγε όλοι έτσι είναι σ' αυτή την ηλικία, πρέπει να ρωτήσω τη μαμά, επειδή αυτός είναι όπως ο μπαμπάς, τώρα το ξέρω, εκείνο το βράδυ όμως τον πέρασα για σαραντάρη και τις δύο επόμενες εβδομάδες σαραντάρη τον πίστευα, και περνούσαμε πολύ ωραία και δεν ζήλευε καθόλου που το βράδυ έβλεπα κανονικά τον Θωμά, του το είπα από την αρχή, οι καλές εξηγήσεις κάνουν κ.λπ. κ.λπ., το είχα ταχτοποιήσει μια χαρά, εκείνον τα μεσημέρια στο σπίτι τους με τα πολλά βιβλία, επειδή μονίμως έλειπε η γυναίκα του, πολλά βιβλία μιλάμε, όχι αστεία, αλλά μου άρεσε που εκείνη έλειπε κι αυτός μου το έκανε πάνω στον τεράστιο καναπέ, και δώσ' του Άγγελε αυτό και Άγγελε εκείνο, δεν ήταν καθόλου άσχημα, ποτέ όμως δεν με είπε Βίβιαν, ούτε μια φορά, ούτε για δείγμα, αυτό δεν μου άρεσε, αλλά σιγά σιγά το συνήθισα επειδή, εκτός που μιλούσε ωραία, με πρόσεχε πολύ, μου αγόραζε ένα σωρό πραγματάκια, είχε πολλή ευγένεια μέσα του, κι αυτή η-πώς-τη-λένε δεν πρέπει να του

φερόταν πολύ καλά, εγώ νομίζω πως δεν τον αγαπούσε, ειδαλλιώς δεν εξηγείται που δεν είχαν πάει ούτε μια φορά στα μπουζούκια να διασκεδάσουν σαν άνθρωποι και που δεν πατούσε στο σπίτι πριν τις δέκα το βράδυ, αυτό μας βόλεψε βέβαια, αλλά σιγά σιγά με ήθελε περισσότερο, όλο και περισσότερο, ώσπου μια ωραία μέρα μού το ξεφούρνισε: *Χωρίζω, αύριο μαζεύω τα πράγματά μου και φεύγω.*

Τρόμαξα όταν το ξεστόμισε. *Επρεπε να πάρω τα μέτρα μου*, κάτι τέτοιο πρόσθεσε. *Ούτε να γράψω δεν μπορώ πια*, είπε. Βιάστηκε πολύ, σκέφτηκα, αλλά καλό θα του κάνει, ξανασκέφτηκα, τουλάχιστον δεν θα ταλαιπωρείται με αυτή την καρακάξα, τρόμαξα όμως κιόλας, επειδή φαντάστηκα ότι ήθελε κάτι κι από μένα, όσο για μένα δεν υπήρχε περίπτωση να του δώσω αυτό που ήθελε και που δεν ήξερα ακριβώς τι είναι, αλλά μπορούσα λίγο να το φανταστώ, με ήθελε να ζήσουμε μαζί, κάτι τέτοιο φαντάζομαι, αυτός συνέχεια Άγγελέ μου κι Άγγελέ μου, το πολύ το Κύριε ελέησον το βαριέται κι ο Θεός, κι εξάλλου εγώ τον Θωμά δεν είχα ποτέ σκοπό να τον αφήσω, άσε που παίζει και το ζήτημα ηλικία, μου ρίχνει είκοσι τόσα χρόνια, τι θα έλεγε ο κόσμος, ο πατέρας μου θα τον σκότωνε, η μάνα μου θα έμενε επί τόπου, δεν γινόταν με τίποτε, δεν του το είπα φυσικά έτσι χοντρά, αλλά προσπάθησα κάπως να αραιώσω τις επισκέψεις του μεσημεριού, ότι και καλά βρήκα μόνιμη δουλειά στου θείου μου, κάτι τέτοιο προφασίστηκα κ.λπ. κ.λπ., κι αυτός στην αρχή κόντεψε να τρελαθεί, να μου μείνει επί τόπου, για πρώτη φορά ένιωσα ότι είχε μπλεχτεί πολύ το πράγμα μεταξύ μας, ότι είχαμε παρακάνει, αλλά αυτός επέμενε, *μην με αφήνεις τώρα που είμαι έτοιμος να πετάξω.*

Μεσολάβησε κι ένας κολλητός του ονόματι Στέλιος που από την αρχή με γλυκοκοίταζε κι έτσι σιγά σιγά τα πράγματα πήραν τον δρόμο τους. Ημέρευε το πράμα. Από τη στιγμή που χώρισε, όλα πήγαιναν καλύτερα. Ήταν φορές που κόντεψε να με κάνει να παρατήσω τον Θωμά, με πήρε και κάνα δυο ταξίδια, περάσαμε πολύ ωραία στη Μαδρίτη (δεν θα ξεχάσω τα κεντρικά της Ζάρα Ιντερνάσιοναλ, καμία σχέση με Ελλάδα, κόντεψα να αδειάσω το μαγαζί), με έτρεξε κατευθείαν να δούμε τη Γυμνή και την Ντυμένη Μάγια, ήθελε οπωσδήποτε να τις δούμε μαζί, άξιζε όμως, πρώτη φορά άκουγα για ζωγραφική, τα εξηγούσε όπως πάντα πολύ ωραία, πραγματικά κάτι άγγιξε στην καρδιά μου, και την άλλη φορά στο Παρίσι, εκεί στο δάσος του Σεν Κλου, ξαπλωμένοι κάτω από τις θεόρατες καστανιές με τα σκιουράκια να πηδάνε από το ένα κλαρί στο άλλο, μου το έκανε από πίσω και το χάρηκα πολύ γιατί ήμουν πολύ ξέγνοιαστη, δεν χρειαζόταν και να δω τον Θωμά το βράδυ, είχα καιρό να νιώσω έτσι χαλαρά κι είπα για μια στιγμή *τι μ' αυτόν, τι με άλλον, αχ!* γιατί να μην είναι λιγάκι νεότερος, κι έκανα μια στιγμή, μονάχα μια στιγμή, τη σκέψη να πω *ναι*, με την προϋπόθεση, σκέφτηκα, να πεθάνει σε καμιά δεκαριά χρόνια, οπότε να έχω πάλι όλο τον καιρό μπροστά μου, αλλά ποιος κοιτάει μια σαραντάρα, κι αν μου κάνει και κανένα παιδί και γίνω τετράπαχη, έχω και μια ευκολία να παίρνω κιλά, πρέπει να προσέχω, οπότε το ξανασκέφτηκα και δεν είπα *ναι*,

καθώς αυτός με είχε γεμίσει φιλιά και ήμουν πραγματικά ξέγνοιαστη, τόσοσο ξέγνοιαστη δεν ήμουν ποτέ, είναι τυχεροί αυτοί οι Γάλλοι κι οι Γερμανοί κι όλοι οι Ευρωπαίοι κι οι Πορτογάλοι που έχουν τόσο τεράστια πάρκα, κι όταν γυρίσαμε, δεν είχε περάσει καλά καλά μια βδομάδα, τη στιγμή που είχα τακτοποιήσει όλα μου τα ρούχα τακτικά τακτικά σε μια καρέκλα να μην τσαλακώνονται (το σλιπ πάνω πάνω), κι ήμουν έτοιμη ψυχολογικά να του το δώσω, γυρνάει και μου ανακοινώνει μεγαλοπρεπώς: *Τέλειωσα, επιτέλους τη σκότωσα την πουτάνα!* Έτσι μου είπε κι εγώ τότε έμεινα κόκαλο.

Τι έκανες; τι έκανες, βρε τρελέ άνθρωπε; του φώναξα, μόλις μπόρεσα να βρω τη φωνή μου από την αποτρόπαια πράξη κι εκείνος τότε πήρε ένα τεράστιο καθησυχαστικό ύφος, ένα ύφος σαν Θεός που ανακοινώνει τη δημιουργία του κόσμου, ένα ύφος που ποτέ δεν θα ξεχάσω, γιατί εμένα με ξενέρωσε αμέσως αυτό το υφάκι, κι από εκεί που ήμουν ολόγυμνη και έτοιμη, άρχισα γρήγορα γρήγορα να ντύνομαι επειδή φοβήθηκα, φοβήθηκα πολύ, άμα έφαγε τη γυναίκα του, σκέφτηκα, είναι ένας δολοφόνος, τι δουλειά έχω εγώ μ' έναν δολοφόνο, και τα μάτια του τώρα δεν ήταν τόσο γλυκά, είχε πάρει αυτό το ψωροπερήφανο υφάκι του ανθρώπου που και καλά γαμάει όλο το σύμπαν, το ξέρω εγώ αυτό το υφάκι, το παίρνει κι ο Θωμάς με την παραμικρή κομπίνα που θα του κάτσει στα υδραυλικά, δεν μου άρεσε καθόλου, έχασε ξαφνικά στα μάτια μου όλη την ευγένειά του, αλλά δεν με άφηνε να φύγω και τότε τρόμαξα ακόμα πιο πολύ επειδή κ.λπ., αλλά καθώς μου χάιδεψε τα μαλλιά με τον τρόπο που ήξερε, ξαναέγινε απότομα γλυκός, πολύ γρήγορα όλα αυτά, από τον διάβολο πέρασε στον άγγελο, κάτι τέτοιο, όμως ήμουν ακόμα κατατρομαγμένη, δεν καλοκαταλάβαινα τι έλεγε, μέχρι που επανέλαβε μία, δύο, τρεις φορές, ότι τη σκότωσε συμβολικά, *τι πάει να πει αυτό, τη σκότωσες ή δεν τη σκότωσες;* ρώτησα με κομμένη την ανάσα κι αυτός τότε έσκασε στα γέλια, ξανάγινε διαμιάς σαν μικρό παιδί, όπως τον ήξερα, κι αφού ξανάπε πολύ γλυκά *Άγγελέ μου εσύ!* μου εξήγησε ότι και καλά είχε γράψει μια αστυνομική ιστορία στην οποία ο συγγραφέας ήρωας σκότωνε τη γυναίκα του, την είχε διαμελίσει, μου είπε, πάνω στον καναπέ που κάναμε έρωτα, είχε πετάξει το πόδι της στο βάζο που σιχαινόταν (ένα γνήσιο Kosta Boda), κι έτσι τάχα μου, τώρα που κατάφερε κι έγραψε όλες αυτές τις παπαρίτσες, τώρα που την είχε σκοτώσει στα χαρτιά, πάει, είχε οριστικά ελευθερωθεί. Έτσι είπε. Ποτέ δεν θα καταλάβω τους άντρες. Και ποτέ δεν θα καταλάβω τους συγγραφείς.

Τώρα είμαι μια χαρά, μου είπε στο τέλος. Μου έδωσε ένα φιλί στο μέτωπο, όπως κάνει ο μπαμπάς, μου είπε ένα *ευχαριστώ* που δεν το κατάλαβα, και την έκανε. Για πάντα.

